

- не відмовлятися від вже прийнятого замовлення на користь іншого (вигіднішого) замовлення;

- не допускати дискримінації клієнтів, партнерів, колег чи підлеглих за гендерною, расовою, віковою або іншою ознакою [5].

Отже, підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що здійснення аудиторської діяльності повинно супроводжуватись усвідомленням аудитора про важливість його аудиторських дій та про професійну відповідальність, яку він несе перед суспільством та клієнтом безпосередньо. Головною метою професії аудитора є забезпечення високого фахового рівня послуг для досягнення максимальної ефективності праці, спрямованої на задоволення потреб українського суспільства. Відповідно, така діяльність повинна бути регламентована нормами та принципами, яких аудитор беззаперечно повинен дотримуватись. Кодекс етики професійних бухгалтерів наводить загальнообов'язкові принципи, які є обов'язковими до виконання. Проте, в реальності, даний перелік не є вичерпним, адже в різних законах (наприклад Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність») та підзаконних актах існують вимоги, яких аудитор повинен придержуватись при здійсненні професійної аудиторської діяльності.

Список використаних джерел

1. Основні принципи професійної етики і поведінки аудиторів. URL: <https://library.if.ua/book/78/5568.html>.

2. Професійна етика аудитора: URL: https://stud.com.ua/26085/audit_ta_buhoblik/profesiyna_etika_auditora.

3. Кодекс етики професійних бухгалтерів. Рада з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf

4. Салова Н. Професійна етика аудитора: фундаментальні принципи. Аудитор України. 2015. №6 (235). С. 14-19. URL: https://www.pspaudit.com.ua/files/psp_14-19_salova.pdf.

5. Рубитель О. Професійна поведінка аудитора - запорука довіри громадськості до професії. Ліга.Блоги. 2019. URL: <https://blog.liga.net/user/orubitel/article/32719>.

УДК 657.052:1741

Чижевська Людмила Віталіївна,
д.е.н., проф., професор кафедри інформаційних
систем в управлінні та обліку,
Державний університет «Житомирська політехніка»,
м. Житомир, Україна

НОВАЦІЇ КОДЕКСУ ЕТИКИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ У БІЗНЕСІ

Не зважаючи на тривале обговорення професійною спільнотою необхідності дотримання норм Кодексу етики професійного бухгалтера, практична реалізація цього завдання не досягла бажаних результатів. Так, серед

проаналізованих понад 2000 вакансій на посаду бухгалтера на українських сайтах для пошуку роботи жодне не містить вимог до знання і дотримання норм Кодексу етики, проте кожне оголошення містить набір певних моральних якостей бухгалтера. Це свідчить, зокрема, про неволодіння інформацією працедавцями про наявність додаткового інструменту захисту їхнього бізнесу від неетичних дій бухгалтера. Найчастіше серед таких якостей зустрічаються чесність, порядність, комунікативність, стресостійкість, акуратність, пунктуальність, націленість на результат. Такі якості повністю узгоджуються з фундаментальними принципами Кодексу етики: доброчесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка.

Нова редакція Кодексу етики професійних бухгалтерів передбачає механізми впровадження політики поширення корпоративної культури, побудованої на етиці, а саме:

- розробка програм навчання та тренінгів у сфері етики;
- наявність політики та процедур, спрямованих на запобігання недотриманню законодавства та нормативно-правових актів;
- створення внутрішнього механізму інформування вищого керівника про будь-які порушення;
- формування процедур набору персоналу зі знанням Кодексу етики.

Впровадження цих процедур є важливими застережними заходами для недопущення вчинення тиску з метою порушення фундаментальних принципів професійної етики бухгалтера.

Окремим розділом в частині Кодексу, яка призначена для професійних бухгалтерів в бізнесі, є положення про реагування на недотримання законодавства та нормативно-правових актів. Для того, щоб бухгалтеру визначитись коли і кого інформувати щодо ситуації у випадку недотримання законодавства, він повинен проаналізувати складові наявного факту (рис.1).

На наш погляд, дотримання превентивних заходів, описаних у Кодексі етики, запобігатимуть кримінальному провадженню справ по таких статтях Кримінального кодексу, як «Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців» (ст. 205-1); «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» (ст. 209); «Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (ст. 212); «Доведення банку до неплатоспроможності» (ст. 218-1); «Доведення до банкрутства» (ст. 219); «Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи» (ст. 220-2); «Маніпулювання на фондовому ринку» (ст. 222-1); «Службове підроблення» (ст. 366); «Службова недбалість» (ст. 367).

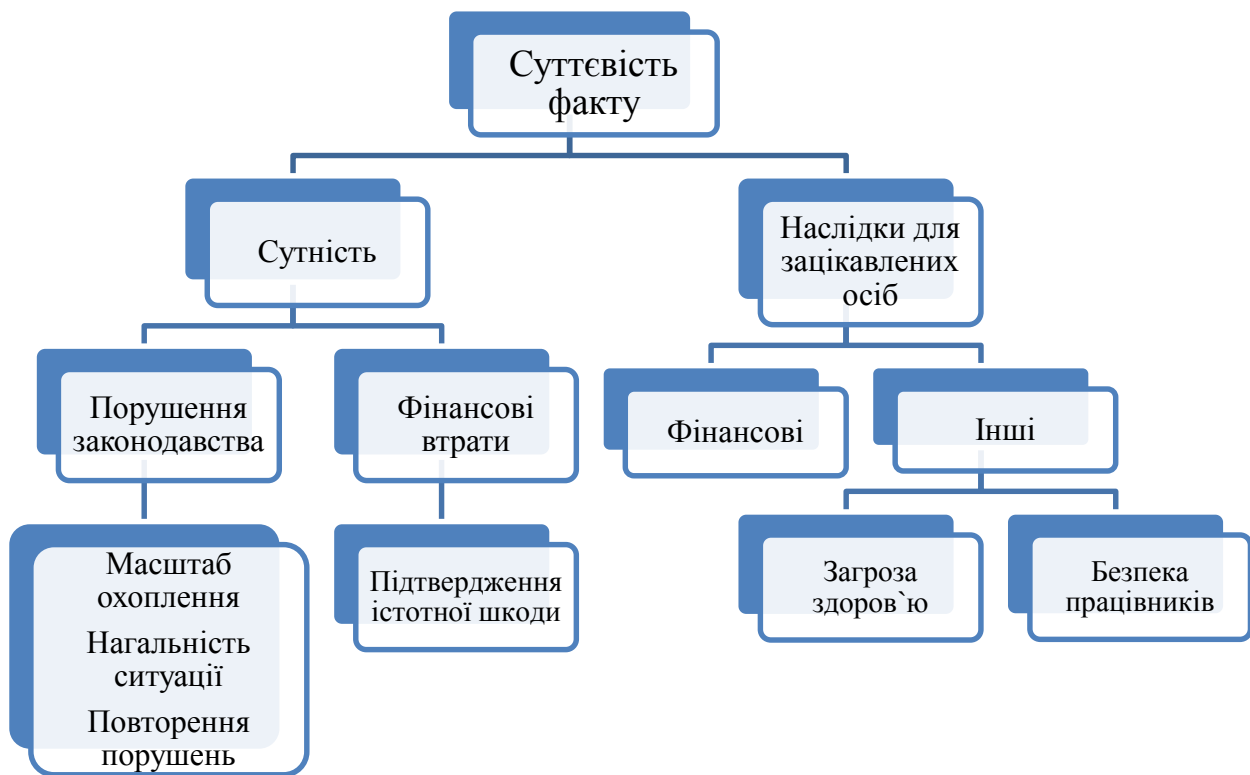

Рис.1. Аналіз факту недотримання законодавства на предмет необхідності інформування відповідні органи

Врахування визначених нововведень дозволить запобігти порушенням у професійній діяльності бухгалтера, визначити правильну кадрову політику з обліковим персоналом, впроваджувати ефективні методи мотивації працівників.